

POGOVOR Z MLADIMA PESNICAMA, S SANDRO KUMER IN Z ANO ZEMLJIČ

Sandra Kumer in Ana Zemljič. Pozdravljeni! Najprej vama iskreno čestitam ob izjemnem presežku. Izdali sta vsaka svojo pesniško zbirko. Vajina mentorica, magistrica Blanka Erhartič, vaju je opazila in usmerjala v vajinem procesu ustvarjanja. Tako sta nastali zbirki, ki imata zanimiva naslova. Sandra, tvoja zbirka se imenuje *Rumeno, ki te hočem rumeno*, Ana, ti pa si svojo zbirko nasloвила *Ona je poet*.

So za kvalitetne pesmi nujno potrebne življenjske izkušnje?

Sandra: Mislim, da so izkušnje priporočljive, ne pa tudi nujne. Večjo vlogo igra domišljija in to, da tiste izkušnje ki si jih že pridobil, oblikuješ na svoj, prav poseben način. To, da na predmete, dogodke, pojave, znamo pogledati iz čisto iz druge perspektive, izven okvirja in znati to povezati s svojim notranjim svetom, je tisto, kar po moje loči umetnike od ostalih.

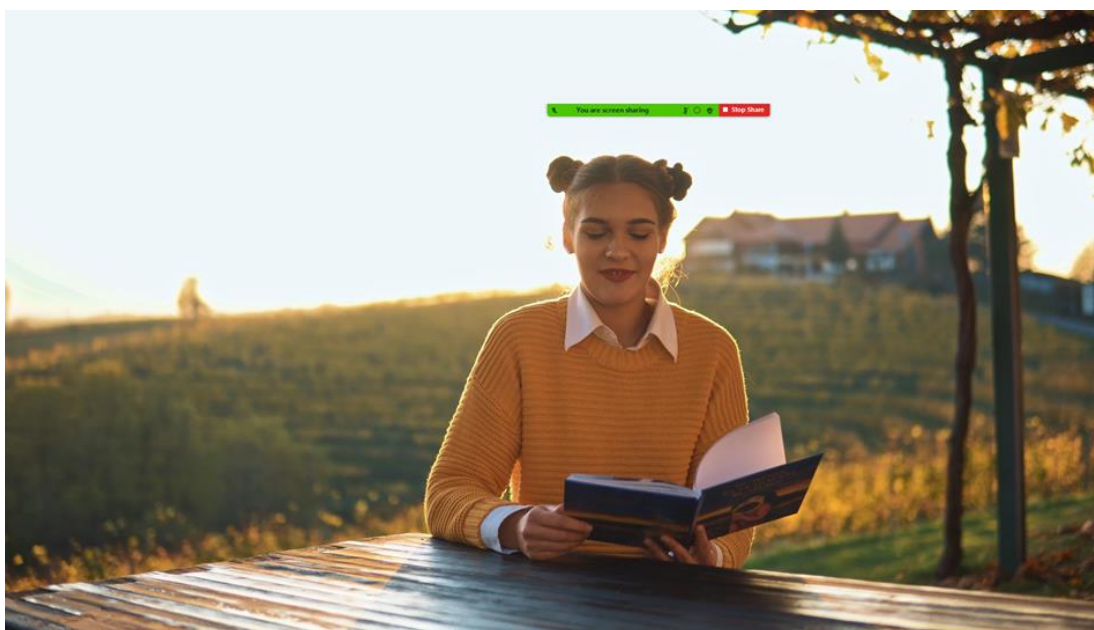
Ana: Menim, da izkušnje niso nujne, so pa vsekakor dobrodošle. Bolj kot osebne izkušnje je za umetnika pomembno, da je izjemno dober opazovalec sveta okoli sebe. Opaziti mora stvari, ki jih drugi ne. Pozornost mora namenjati majhnim, na prvi pogled nepomembnim, rečem. Obenem mora biti umetnik zelo dober opazovalec svojega notranjega sveta. Svoja čustva si mora pustiti čutiti dosti bolj močno, kar ničkolikokrat boli. Vendar najboljše pesmi po mojem mnenju nastajajo ravno takrat, ko imamo občutek, da smo ali na vrhu sveta ali da se nam svet ruši pred očmi.

Kakšni občutki vaju prevzemajo ob dejstvu, da vajina pesniška zbirka začenja svojo pot med bralce?

Ana: Preveva me občutek eforije. V meni je vedno tlela tiha želja po tem, da bi pesmi oživele še kje drugje kot le na straneh popisanih beležk, vendar si nikoli nisem upala predstavljati, da se bo to zgodilo že v gimnazijskih letih.

Sandra: Če bi mi pred dvema letoma rekli, da bom še pred svojim 18 letom v rokah držala svojo pesniško zbirko, bi najbrž rekla, da ste nori. Zdaj ko je tukaj, so občutki res fantastični. Še bolj me fascinira to, da bodo zdaj moje misli in besede, ki bi drugače ležale nekje na papirju v kakšnem prašnem predalu, našle pot do bralcev in bralk.

Zmeraj je zanimivo slišati, kako avtor izbere naslov za svoje delo. Sandra, kako si se domislila naslova Rumeno, ki te hočem rumeno? Ana, zakaj si se odločila, da bo naslov tvoje pesniške zbirke Ona je poet?

Sandra: Ideja se je utrnila ob branju meni zelo ljube pesmi Federica Garcíe Lorca: Zeleno, ki te ljubim zeleno. Že od nekdaj so me fascinirali učinki barv na človeka in z zbirko sem hotela v ljudi vlti srečo in upanje, zato sem se odločila prav za meni najljubšo, rumeno barvo. Ljubim sem spremenila v hočem, ker sem želela poudariti moč upanja in pozitivnega razmišljanja, medtem ko bi ljubim prehitro povezovali samo z ljubezenskimi temami.

Ana: Moja zbirka je med nastajanjem zamenjala več naslovov, saj sem bila glede tega precej neodločena. Na koncu sem naslov vzela iz ene izmed pesmi iz prvega poglavja. Želela sem naslov, ki bi lepo zaokrožil celotno zbirko in mislim, da mi je to tudi uspelo.

Je bilo težko usklajevati šolo in svoj prosti čas, v katerem sta ustvarjali svojo zbirko?

Sandra: Pri tem so moje prioritete kar večkrat trčile. Seveda je bila šola med tednom še zmeraj na prvem mestu, so pa bili vikendi posvečeni zbirki. Pri tem mi je pomagala mentorica, ki mi je postavljala roke za oddajo. Dala mi je tisti pozitivni časovni pritisk, ki me je motiviral za delo. Vsaj iz mojih izkušenj pesnjenje ni, tako kot si marsikdo predstavlja, samo izlitje čustev, ki se nabirajo v tebi, na papir. Mislim je potrebno na strukturo, na ritem, naglase, včasih traja dneve, da najdeš primerno rimo.

Ana: Osebnost s tem nisem imela težav. Velika večina mojih pesmi je bila napisanih že dolgo pred izidom pesniške zbirke, tako da s samim pisanjem nisem imela veliko dela. Nekaj časa mi je vzel pregled vseh starih beležk in prebiranje pesmi ter izbor tistih, ki so se mi zdele dovolj dobre, da se uvrstijo v zbirko. A to delo ni bilo naporno. Nekaj časa je vzelo tudi oblikovanje, postavljanje poglavij, popravljanje pesmi, itd.

Ana, kaj te je gnalo k ustvarjanju, kakšne so tvoje izkušnje?

Ana: Še preden sem znala brati, mi je mama vsak večer brala pravljice, ki sem jih neskončno rada poslušala. Ko sem se naučila brati, se mi je odprl popolnoma nov svet. Knjige sem požirala in branje je bil moj najljubši hobi. Ob vstopu v osnovno šolo sem se priključila literarno-recitatorskemu krožku, kjer sem vse od prvega do devetega razreda nastopala na šolskih in občinskih proslavah. Sama sem začela pisati v sedmem razredu. Še zmeraj se živo spomnim dneva, ko sem na hodniku ustavila svojo tedanjo učiteljico slovenščine, dr. Ireno Kandrič in jo vprašala, če ima kaj časa, ker bi ji rada nekaj pokazala. Tisti dan je prebrala moje prve pesmi in njeno navdušenje nad prebranim je v meni vzbudilo nepopisno veselje. Od tistega dneva sem

skoraj vsak teden potrkala na vrata njene učilnice in ji prinesla pokazat nove pesmi. Bila je prva bralka mojega pisanja, moja prva mentorica in prva, ki je verjela vame. Ob vstopu v srednjo šolo sem pisala dalje. Pesmi so se spreminjale in rasle z mano. Že v prvem letniku je do mene stopila takratna ravnateljica in moja današnja učiteljica slovenščine mag. Blanka Erhartič. Zanimalo jo je moje ustvarjanje in takrat sem pridobila novo dragoceno mentorico. Skozi gimnazijska leta je večkrat prebrala moje pesmi in mi svetovala. Pod njenim mentorstvom sem nadaljevala in izpopolnjevala svoje pisanje.

Sandra, kako pa ti umetniško rasteš? Kako se je začela tvoja ustvarjana pot? Je bila ta žilica za pisanje vedno prisotna ali se je ta ljubezen razvila kasneje v življenju?

Sandra: Čisto prvi začetki so še iz časa vrtca. Mama mi je vsak večer brala knjige, tudi poezijo in otroške pesmice. Pred kratkim sem našla zvezek, v katerem so neke zasnove otroške pesmice iz tistih dni, ki pa so bile takrat moja mala skrivnost. Prvič sem potem svojo pesmico zaupala učiteljici v prvem razredu. Bila je kratka pesmica o mojem mucku Miniju. Bila je navdušena in tako se je vse skupaj začelo, pisanje, nastopanje ... potem krožki, natečaji, tekmovanja, najbolj mi je ležalo Cankarjevo tekmovanje, potem simpoziji, ptujska Prešernijada in druge. Dobivala sem pozitivne povratne informacije, ki so me spodbujale k nadaljnjemu pisanju.

Ob pisanju sta imeli okoli sebe veliko ljudi, ki so se zbirke zelo veselili in vaju pri pisanju močno podpirali. Komu sta najbolj hvaležni za podporo?

Ana: Najprej se zahvaljujem mag. Blanki Erhartič, ki je vame in v mojo literarno nadarjenost verjela dovolj, da je omogočila izdajo pesniške zbirke. Zahvaljujem se ji, da me je vodila skozi celoten proces, me spodbujala, pomagala in stala ob strani. Hvaležna sem dr. Ireni Kandrič, ki je prav tako večkrat prebrala moje pesmi in mi svetovala. Hvaležna sem vsem prijateljicam, ki so me zmeraj spodbujale, in predvsem vsem tistim, ki so me prenašale, medtem ko sem jim pošiljala mnoge izmed svojih pesmi in jih prosila za mnenje. En velik hvala izrekam tudi družini, ki me je zmeraj spodbujala.

Sandra: Res me je presenetilo, koliko podpore sem dobila, še posebej od družine, prijateljev, sošolcev ... Največje zahvale gredo seveda profesorici mag. Blanki Erhartič, ki je dala prijavitelji projekt in s tem vse skupaj omogočila, mi stala ob strani na vsakem koraku, ter seveda profesorici Janji Rudolf za likovno mentorstvo. Izjemno sem hvaležna mami, očetu, sestri in fantu, ki so morali znova in znova poslušati nove verzije zbirke. Bili so moji prvi kritiki, a tudi veliki podporniki.

Kje najdeta ideje in motivacijo za pisanje pesmi? Imata kakšne idole, po katerih se zgledujeta?

Sandra: Ideje črpam iz vsakdanjega življenja, včasih je to narava, čudne sanje, dobra knjiga. Vse lahko postane inspiracija. Spominjam se, da je bil eden izmed zanimivih navdihov okostnjak pri biologiji v osnovni šoli. Pesem se je začela nekako tako: »Okostnjak pred mano stoji, gleda me, pa sploh nima oči, kako lahko sploh stoji, ko so reveža same kosti ...«. Zdaj, ko sem malo bolj odrasla, iščem motive tudi v resnejših temah, npr. v družbeni kritiki, minljivosti, tudi po filozofskih tematikah rada posegam. Fascinira me, je kako je mogoče čustva in občutke zapakirati v besede in jih nanizati v verze. Te pa je mogoče, kot sem to počela v svoji zbirki, še povezati v celoto, tako da se spreminja ritem, rima, struktura, a se zgodba in misel čez 80 strani ne pretrgata. Najbolj so me motivirali nastopi, saj tako že v naprej vem, kakšna bo moja publika in lahko v pesem vložim čustva, nauk, nekaj, kar jim želim z nastopom sporočiti. Kar se tiče idolov, ne bi se rada omejila le na enega avtorja ali kakšnega drugega misleca, ki bi nato postal moja stalna izbira za branje, saj se mi zdi pomembno ustvariti svoj lasten stil pisanja. Zelo rada pišem tudi svoje priredbe na pesmi, meni ljubih avtorjev, kot so Simon Gregorčič, France Prešeren ... pesmi postavim v sedanost, pustim ogrodje, pesmi pa vdihnem drugo dušo.

Ana: Ne znam se usesti in preprosto pisati. Pesmi me morajo poiskati. Zakaj poiščejo ravno mene in ravno takrat, ko me, ne vem. Vem pa, da me zmeraj poiščejo takrat, ko jih najbolj potrebujem, ko moram svoja čustva ubesediti in se jih znebiti. Ideje pridejo od povsod. Lahko je to nekaj, kar se je zgodilo meni ali komu, ki ga poznam, navdih lahko pride iz filma, ki sem ga pogledala čez vikend ali iz nove najljubše pesmi, lahko pride iz prizora, ki ga vidim na ulici in še od marsikod drugod. Posebnih idolov, po katerih bi se zgledovala, nimam, saj želim biti v pisanju čim bolj samosvoja in edinstvena. Berem seveda kljub temu veliko, saj je vsak dober pisatelj v prvi vrsti odličen bralec.

Za ustvarjanje zbirke je potrebno veliko časa in predvsem truda. Kaj je bil najtežji element v ustvarjanju? Je bilo to pisanje, časovne omejitve ali morda kaj drugega?

Sandra: Največjo težavo so mi predstavljali kritika in popravki, ki so me na nekaterih mestih presenetili. To me je kar malo potrla, kar pa seveda ni namen popravkov. Takrat sem na pesem pogledala drugače in popravila stvari tako, da so ustrezale meni. Čeprav torej nisem upoštevala čisto vsega, je bilo ogromno sprememb res dobrih, kar mi je pokazalo, kako zelo se je mentorica poglobila v pesmi, v želji, da nastane popoln izdelek. Drug zid, ki sem ga mogla preplezati, je bilo grafično oblikovanje, a je tudi to bila izkušnja, iz katere sem se naučila kar nekaj življenjskih naukov.

Ana: Ena izmed mojih slabih lastnosti je, da si stvari, ki jih moram narediti, (pre)večkrat puščam do zadnjega trenutka. To ni tako problematično, ko je treba napisati nalogo za šolo, za dosti bolj problematično pa se je izkazalo pri ustvarjanju in pisanju. Zame so bile zagotovo najtežje časovne

omejitve, saj nerada ustvarjam, ko moram. To sem v procesu nastajanja knjige morala večkrat narediti.

Sandra, nam lahko predstaviš, kako je zgrajena tvoja zbirka, katera rdeča oziroma »rumena« nit jo plete? Kako se narava, ki jo naravnost obožuješ, spaja v likovne svetove in biva v besedah?

Sandra: Zbirka je sestavljena iz več pesmi, ki niso razdeljene, ampak se zgodba in misel povezujeta od začetka do konca, kot da bi šlo za eno razširjeno pesnitev. Za ta način sem se odločila, ker so moje pesmi preprosto po dolžini preveč raznolike, da bi lahko soustvarjale obliko klasične zbirke. Prav tako je to postal to moj osebni izziv, zadala sem si ustvariti nekaj novega, drugačnega, česar do sedaj v literaturi še nisem zasledila. Drugi izziv so bile ilustracije. Rumena nit, zelo lepo si se tukaj poigrala z besedami, je zgodba o dekletu, ki se s fantom preseli v mesto, potem se odpeljeta še v tujino, ampak se naposled vrneta v Slovenijo, preplezata Triglav ter nato živita na podeželju, naposled pa se njuna pot zaradi nekega razloga razide. Spremljamo njune fantazije, sanjarije med potjo, razmišljanja, zgodbe, ki si jih pripovedujeta, občutek domotožja ...

Domovine sin

*Dom to naš je slovenski,
Od morja in gorovja dan,
Mogočna ladja vetra kriva,
Odpluje z nami v pristan,
Vino v srca se izliva,
Ino ajda tam zori.
Nežne solze nam popiva,
Ena iskra k`še gori.*

*Slovinci! Pospravite jezike in podajte ji roko.
Izbira trdna je kot hrast,
Narod slovenski, moja čast.*

Sandra Kumer

Sandra, večino slik si naslikala kar sama, pri tem te je vodila profesorica Janja Rudolf. Kako ti uspeva povezovati pesmi in ilustracije?

Sandra: Motive običajno črпам iz ljudi in narave, še posebej iz naših prleških gričev. Tokrat je večino slik dobilo motive kar iz kitic zbirke. Tako slikanje je celo lažje, ker je zgodba že sestavljena, ti pa jo potem le še preneseš v vizualni medij. Sama uživam v slikah, ki nimajo le estetske vrednosti, ampak pripovedujejo zgodbo, zato sem v ilustriranju res uživala.

SINICA

*Biti živ v opoju cvetja,
kaplje dajejo življenje v vročini poletja.
Rosa, odeja, s katero pokriva jutranja meglica,
sončni vzhod, Feniks – goreča ptica.
Nebo preletava sinica
in razlega se glas njenega petja ode svobode,
ko se okopa v kristalno čisti lužici vode.
Ta iz nje spere pepel iz gorenja peči,
iz nje spere strah, žalost, trpljenje in vse druge reči,
ki jih sinici naprta življenje.
Izguba poletja in pot v neznano
je kot sol, ki se meša z vodo in se zлива na rano.
Boli! A celi.
Kakor vzgonski veter za mlado dušo polno poguma,
kričijo besede, ki so prevelike, da bi prišle iz kljuna.
Čaka jo še ena noč.
Tokrat sije polna luna,
a jutri zjutraj se zopet okopa v rosi, cvetju, petju,
da jo krila poneso čez poljane.
vso lahko in čisto, v nove svetove,
za katere ne vedo ne škorci ne vrane,
odšla bo na jug kakor solza,
ki teče po licu. Zate in zame.*

Sandra Kumer

Sandra, v tvoji zbirki najdemo stavek »O pesnik, razočaran boš, če v denarju ti bo sreča.« Vidimo, da pišeš res iz ljubezni in ne zaradi denarja. Ali si morda kdaj razmišljala, da bi pesništvo postalo tvoj pravi poklic?

Sandra: Pesništvo in literatura res nista smeri, v katere bi zavil z idejo o dobrem zaslužku. Prav zato pravim, da bo pesnik razočaran, če bo pisal z mislijo, da bo s tem obogatel. Umetnik, vsaj v Sloveniji, mora na prvo mesto postaviti to, da hrani svojo dušo in dušo bralcev, s čimer si povrne energijo in čas vložen v delo. Nisem še razmišljala o tem, da bi se s pesnjenjem ukvarjala poklicno, saj imam tudi druge strasti, ki so vsaj s finančnega vidika bolj predvidljive. Pesništvo bo vsaj zaenkrat ostalo hobi, nikoli pa ne veš, kam te zanese pot.

Sandra, moj najljubši verz v tvoji zbirki je: »Ne boj se, jaz sem tvoj dnevnik in ti si moja Ana Frank.«, ki zelo lepo zaključí celotno potovanje po tvoji »rumeni deželi«. Ali ima ta verz kakšen poseben pomen?

Sandra: Z njim se zbirka zaključí, kar je daleč od naključja. Ima veliko simbolično vrednost, njegov namen je pustiti bralca v negotovosti. Če se boste v branje zbirke miselno bolj poglobili, boste ugotovili, da se bo konec spreminjal glede na vaše razpoloženje. Tako se bo zgodba z vsakim branjem spreminjala. Hočem, da si bralec v mislih sam nariše svoj zaključek zgodbe. Dober ali slab, ljubezen je preveč nepredvidljiva, da bi o tem odločala jaz.

Imaš morda najljubši del v zbirki? Ti je bilo bolj všeč pisanje ali likovno ustvarjanje?

Sandra: Pesmi sem pisala v različnih obdobjih svojega življenja, vsaka ima za seboj toliko čustev, zgodb, ki jih poznam le jaz. Ena je bila rojstnodnevno darilo, pri drugi se je zgodilo kaj smešnega ob nastopu. Tudi pesem, ki morda ni objektivno tako dobra, je zato našla svojo mesto v zbirki, saj mi osebno veliko pomeni. Ta zbirka zame ni le pesniška zbirka, ampak je moj osebni življenjski album, le da namesto fotografij stojijo pesmi in slike. Če mi je bolj všeč pesnjenje ali likovno ustvarjanje? Hmm, pri pesnjenju je po delu manj pospravljanja.

Lahko v prihodnosti pričakujemo še kakšno zbirko, morda celo roman?

Sandra: Ja, pesmi nastajajo dalje, zgodbe se kujejo, tako da se pustimo presenetiti. Izdaja te zbirke je bila zame izjemna izkušnja, tako da bi si želela to gotovo ponoviti.

Ana, vsa leta svojega ustvarjanja si se vključevala v literarne natečaje, nastopala na literarnih dogodkih. Česa vsega si se v preteklosti udeležila, kje vse sodelovala?

Ana: Res je, sodelovala sem že na več literarnih natečajih. Iz osnovne šole se najraje spominjam, da sem bila leta 2016 izbrana med pet najboljših osnovnošolskih pesnikov na natečaju Župančičeva frulica. Prav tako sem bila v osnovni šoli dvakrat izbrana med najboljše osnovnošolske pesnike, enkrat na natečaju z naslovom Prlekija, moj dom in enkrat na natečaju z naslovom Štorklje. Moje pesmi so bile objavljene v zborniku Zakladnica naše ustvarjalnosti, ki ga

je leta 2016 objavila Osnovna šola Ormož. V srednji šoli je bil moj najljubši dosežek na pesniškem natečaju, ko sem bila leta 2017 izbrana med pet najboljših srednješolskih pesnikov na natečaju Mala Veronika. Seveda pa je moj najljubši dosežek izdaja lastne pesniške zbirke.

Ana, tvoja zbirka je zelo minimalistična. Kako si izbirala drobne grafike, ilustracije? Kdo jih je ustvaril?

Ana: Že na začetku sem vedela, da bo zbirka imela minimalističen izgled, a natančne ideje nisem imela. Izgled je nastajal sproti in popolnoma nenačrtovano. Z drobnimi grafikami sem se poigrala jaz, za ilustracija na naslovnici se moram zahvaliti prijateljici Antoniji, za dve ilustraciji, ki krasita začetek in konec zbirke pa prijateljici Maji.

Od kod črpaš ideje za pisanje? Se ti samo utrnejo ali je to dolgotrajni proces? Kdo je pravzaprav »poetinja«, o kateri pišeš?

Ana: Zmeraj sem rekla, da pesmi poiščejo mene in ne jaz njih. Ideje prihajajo tako iz mojega notranjega sveta kot iz sveta, ki me obkroža. Samo pisanje je tako zame dokaj kratkotrajen proces, saj pesem, ko me ta enkrat najde, spišem v nekaj minutah. Kasneje jo morda še popravim, a je to bolj izjema kot pravilo. Svojih najljubših pesmi nisem nikoli popravljala.

Poetinja, o kateri pišem, in ki vse pesmi pripoveduje, sem v prvi vrsti jaz, vendar je ta poetinja lahko vsakdo, ki se s katero izmed pesmi poistoveti.

Samo

*Vsaka beseda
je samo beseda,
če ne najde pravega verza
in vsak verz
je samo verz,
če ne najde prave pesmi
in vsaka pesem
je samo pesem,
če ne najde prave knjige
in vsak človek
je samo človek,
če ne najde sebe.*

Ana Zemljič

Velikokrat pišeš tudi o sebi. Ali je bilo težko izpostaviti svoja čustva in jih objaviti v zbirki, kjer jih lahko prebere ves svet?

Ana: Svojih čustev ni bilo (pre)težko izpostaviti, ker v pesmih nisem nikoli pripovedovala točno svoje zgodbe ali izkušnje. Vanje sem dala le svoje občutke. S tem se nisem popolnoma razgalila. Res je tudi, da v marsikateri pesmi ne govorim o lastnih izkušnjah.

Imaš pesem, ki ti največ pomeni?

Ana: To je celotno tretje poglavje, naslovljeno Jaz. V tem poglavju so močne pesmi. Pesmi iskanja same sebe, pesmi bolečine in pesmi upanja. To je poglavje, ki ga je bilo najteže napisati in spustiti v svet, saj so pesmi v tem poglavju najbolj intimne. V tem poglavju se »poetinja« odloči, da bo ranljiva, močna, lepa, posebna in ne glede na vse – vedno najprej svoja.

Pridi v sanje

*Pridi v sanje
imam prostor za dva,
pridi v sanje
bova skrivat se šla,*

*pridi v sanje
tu se nikdar ne spi,
pridi v sanje
bova šla med ljudi,*

*pridi v sanje,
ko mene ne bo,
pridi v sanje,
je veliko nebo,*

*pridi v sanje,
tu je vse mogoče,
pridi v sanje,
moj svet te hoče.*

Ana Zemljič

Kako naprej? Prepričana sem, da imaš na zalogi še ogromno pesmi, ki se niso uvrstile v zbirko.

Ana: Res je, v mojih zvezkih je še ogromno pesmi, ki niso našle svojega prostora v knjigi. Z njimi v tem trenutku nimam nobenih natančnih načrtov, vendar ne izključujem možnosti, da bodo morda nekoč, vsaj nekatere med njimi, ugledale luč sveta. Pesmi prav tako še zmeraj nastajajo in že se polni nov zvezek. Trenutno je moja ustvarjalna želja usmerjena stran od poezije. Že nekaj časa si želim, da bi napisala roman. To se je nedavno začelo uresničevati in v nastajanju je moje prvo prozno delo. Ne vem, kdaj bo tudi zares dokončano, je pa to zame nekaj povsem novega in vznemirljivega.

Kaj bi želela povedati bralcem svoje zbirke, ki v verzih morda najdejo tudi sami sebe?

Ana: Da sem globoko počaščena. To, da se nekdo najde v mojem pisanju, mi je, kot avtorici, največji in najlepši možen kompliment, saj to pomeni, da sem čustva dobro ubesedila. Upam, da jim je bila knjiga zaradi tega še toliko bolj všeč.

Česa se najraje spominjata ob pisanju zbirke? Bi sedaj, ko sta zbirki izšli, naredili kaj drugače?

Sandra: Moj najljubši spomin je gotovo ta, ko mi je profesorica mag. Blanka Erhartič knjigo prvič položila v roke. Tako dolgo buljiti v elektronsko verzijo, nato pa knjigo začutiti v rokah, je povsem drug občutek. Ob ustvarjanju je nastalo ogromno anekdot, še posebej med prebiranjem starih pesmi in dvotedenskim aktivnim slikanjem. Če bi naredila kaj drugače? Marsikdo reče, da je prvenec kot tvoj prvi otrok, in res je zbirka nastajala okrog devet mesecev. Gotovo so stvari v njej in v samem postopku, ki bi jih spremenila, a z rezultatom sem zadovoljna in se lahko pod svojim delom podpišem z materinskim ponosom.

Ana: Moj najljubši spomin je zagotovo trenutek, ko sem svojo zbirko prvič dobila v roke. Tega občutka se z besedami ne da opisati. Zagotovo bi zdaj kaj naredila drugače, vendar nič velikega in usodnega. Na koncu se vse skriva pred dejstvom, da v rokah držim svojo knjigo.

Kaj želite sporočiti (bodočim) bralcem vajine poezije?

Ana: Svojim bralcem bi sporočila, naj živijo čim bolj ustvarjalno, kar ne pomeni, da morajo postati veliki pisatelji, skladatelji, slikarji ... Želim, da bi preprosto znali najti kaj čarobnega v vsakem dnevu. Upam, da bodo bralci mojih pesmi odnesli spoznanje, da je bolečina del življenja, ne pa tudi njegova stalnica in da se je najpomembneje naučiti ljubiti sebe in svoje življenje. Vse ostalo pride, ko mora priti.

Sandra: Bralcem bi želela sporočiti, naj poskusijo zbirko prebrati od začetka do konca, saj bodo tako najlažje sledili toku zgodbe in povezavi med deli. Izpostavila bi glavni verz zbirke »Rumeno, ki te hočem, rumeno«, prav zaradi simbolike, ki jo nosi. Meni je postal to življenjski moto in besedna zveza, ki jo uporabljam v vsakdanjem življenju, za ljudi, stvari dogodke ... Pomaga mi uiti iz rutine iskanja nečesa, kar je narobe, kar je slabo, in opaziti pozitivne malenkosti vsakdanjika. Vsem želim z zbirko sporočiti, da so nore ideje, ideje izven okvira tiste najboljše.

Prav gotovo so v vajinih stvaritvah izpovedana merila, maksime za življenje, ki izvirajo iz vajinih dosedanjih življenjskih izkušenj in spoznanj. Kaj je vajino vodilo v življenju?

Sandra: Moje vodilo je slediti svojim sanjam, početi to, kar me osrečuje, in narediti res največ iz vsakega dneva. Iskati rumene ljudi, živeti rumeno, mislim, da je to vodilo, ki mi bo prineslo srečo.

Ana: Moje vodilo v življenju se konstantno spreminja in nimam le enega stavka, po katerem bi živela. Vendar se zmeraj znova spomnim besed, ki mi jih je v težkem in stresnem trenutku rekla zelo ljuba oseba: »Vse je dobro in bo dobro.« Še danes, čeprav je od tega že več let, si jih vedno znova ponavljam ob težkih trenutkih in ne glede na to, kako utopične se morda zdijo, so v večini primerov resnične. Le da tega ne znam vedno takoj videti.

Ob izidu pesniških zbirk *Rumeno, ki te hočem rumeno*, Sandre Kumer in *Ona je poet*, Ane Zemljič, se je z mladima avtoricama pogovarjala Hana Črček.

LITERARNO SREČANJE S SANDRO KUMER IN Z ANO ZEMLJIČ

Ponedeljek, 28. december 2020, ob 17. uri

